

**УКАЗ
Президента України**

Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від _____ 2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки»

Відповідно до статті 107 Конституції України, пункту четвертого частини першої статті 13 Закону України «Про національну безпеку України» **постановляю:**

1. Увести в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від _____ 2021 року «Про Стратегію інформаційної безпеки» (додається).
2. Затвердити Стратегію інформаційної безпеки (додається).
3. Визнання таким, що втратив чинність, Указ Президента України від 25 лютого 2017 року № 47 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про Доктрину інформаційної безпеки України».
4. Контроль за виконанням рішення Ради національної безпеки і оборони України, введеного в дію цим Указом, покласти на Секретаря Ради національної безпеки і оборони України.
5. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

_____ 2021 року

Уведено в дію
Указом Президента України
від _____ 2021 року

РАДА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ
РІШЕННЯ

від _____ 2021 року

Про Стратегію інформаційної безпеки

Відповідно до пункту 3 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України», уведеного в дію Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020, Рада національної безпеки і оборони України, розглянувши проект Стратегії інформаційної безпеки, **вирішила:**

1. Схвалити проект Стратегії інформаційної безпеки.
2. Запропонувати Президентові України затвердити Стратегію інформаційної безпеки.
3. Кабінету Міністрів України забезпечити:
  - 1) затвердження плану заходів з реалізації Стратегії інформаційної безпеки та контроль стану його виконання;
  - 2) підготовку щорічного Звіту про виконання плану заходів з реалізації Стратегії інформаційної безпеки та його оприлюднення.

**Секретар Ради національної
безпеки і оборони України**

О. ДАНИЛОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Указом Президента України

від _____ 2021 р. № ____/____

Стратегія інформаційної безпеки**I. Загальні положення**

Забезпечення інформаційної безпеки України є однією з найважливіших функцій держави, справою всього Українського народу.

Стратегія інформаційної безпеки (далі – Стратегія) визначає засади забезпечення інформаційної безпеки України, протидії загрозам національній безпеці в інформаційній сфері, захисту прав осіб на інформацію та захист персональних даних. Питання, пов'язані зі сферою кібербезпеки визначаються Стратегією кібербезпеки України.

Метою Стратегії є забезпечення інформаційної безпеки України, спрямованої на захист життєво важливих інтересів громадянина, суспільства та держави у протидії внутрішнім та зовнішнім загрозам, забезпечення захисту державного суверенітету і територіальної цілісності України, підтримка соціальної та політичної стабільності, забезпечення прав та свобод кожного громадянина.

Вказана мета реалізовуватиметься через **стримування** інформаційної агресії, спрямованої на повалення конституційного ладу та територіальної цілісності України, підрив її суверенітету та демократичного устрою, забезпечення інформаційної **стійкості** суспільства та держави, створення ефективної системи **взаємодії** між органами державної влади, місцевого самоврядування та суспільством, а також розвиток співпраці у сфері інформаційної безпеки із ключовими іноземними партнерами на засадах партнерства та взаємної підтримки.

Правовою основою Стратегії є Конституція України, закони України, Стратегія національної безпеки України, затверджена Указом Президента України від 14 вересня 2020 р. № 392/2020 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 р. «Про Стратегію національної безпеки України», а також міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Реалізація Стратегії розрахована на період до 2026 р.

Терміни, що вживаються у Стратегії, мають таке значення:

інформаційна безпека України – це складова частина національної безпеки України, стан захищеності життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави, при якому встановлюється ефективна система захисту і протидії нанесенню шкоди через поширення негативних інформаційних впливів, зокрема через координоване поширення недостовірної інформації, негативні

наслідки застосування інформаційних технологій, несанкціоноване розповсюдження, використання й порушення цілісності, конфіденційності та доступності інформації;

кризові комунікації – комплекс заходів, що реалізуються державними органами України у кризовій ситуації і передбачають їх діалог із цільовою аудиторією з питань, що стосуються кризової ситуації;

стратегічні комунікації – скоординоване і належне використання комунікативних можливостей держави – публічної дипломатії, зв'язків із громадськістю, військових зв'язків, інформаційних та психологічних операцій, заходів, спрямованих на просування цілей держави;

стратегічний наратив – спеціально підготовлений текст, призначений для вербального викладення у процесі стратегічних комунікацій з метою інформаційного впливу на цільову аудиторію;

урядові комунікації – комплекс заходів, що передбачають комунікацію уповноважених представників органів держави з цільовою аудиторією з метою роз'яснення урядової позиції та/або політики з певних проблемних питань.

II. Аналіз загроз та викликів інформаційній безпеці

Глобальні виклики та загрози

1. Глобальних дезінформаційних кампаній стає все більше і до них долучаються не лише державні актори. Глобальні дезінформаційні компанії, що інспіруються авторитарними урядами та навіть активістами радикальних рухів, стали повсякденною практикою, що загрожує демократичному розвитку та міжнародній стабільності. Обмеження для такої деструктивної діяльності, які були запроваджені у другій половині XX століття, більше не діють в нових технологічних умовах. Усе це призводить до маніпулювання свідомістю окремих людей та груп населення.

2. Політика Російської Федерації залишається довгостроковою загрозою не лише для України, але й більшості демократичних країн. Російські інформаційні спеціальні операції, які є складовою військових операцій, спрямовані на всі ключові демократичні практики (у тому числі виборчі), а російські спеціальні служби намагаються посилити внутрішні протиріччя в країнах демократичного табору. Відпрацьовані в Україні моделі і механізми інформаційного втручання екстраполюються на інші країни, швидко адаптуючись до локальних контекстів та регуляторних політик нормативно-правових та організаційних змін. Обмежувальні заходи (санкції) та налагоджений механізм моніторингу і відповідальності за їх порушення вбачається одним з дієвих механізмів відповіді на російську дезінформаційну активність.

3. Набуття суб'єктності соціальних мереж, зміна балансу інформаційних відносин та захист особистих/приватних прав людини. Останні п'ять років проходили в дискусіях щодо зростаючої ролі соціальних

мереж та необхідності переосмислення їх не просто як провайдерів інформації (суто технічного майданчику для обміну думками користувачами зі всього світу), але як самостійних гравців, що мають ознаки редакційного впливу на контент, що поширюється користувачами. Події початку 2020 р. та прийняті власниками соціальних мереж рішення щодо обмеження певних учасників у їх праві висловлювати контрверсійні думки показали, що соціальні мережі більше не є інформаційними посередниками – це нові повноцінні суб'єкти міжнародних інформаційних процесів щодо яких держави та наддержавні утворення змушені будуть шукати рішення для створення більш збалансованого співіснування.

Хоча приватне життя є базовим правом людини, що закріплено в конституціях більшості держав, цифрові трансформації змінюють і цю сферу. Зростання соціальних мереж, їх інтегрованість з іншими соціальними сервісами повсякденного користування (месенджерами, платформами покупок, музики, фільмів, ігор), а також специфіка організації всесвітньої мережі інтернет, ставлять під загрозу право громадянина на справжню приватність. Спроби врегулювати цю проблему тривають і ведуть до формування нових підходів у балансуванні приватності та економічного розвитку.

4. Зростання значення цифрових технологій на фоні низького рівня медіаграмотності та цифрової обізнаності населення. Протягом останнього десятиріччя зросла доступність інформації та знань. Це супроводжується зменшенням критичності її сприйняття. Хоча медіаосвіта проголошена більшістю країн в якості одного з пріоритетів стратегічного розвитку, однак вже зараз можна спостерігати наслідки некритичного сприйняття інформації, як то зростання популярності конспірологічних теорій щодо сучасних технологій, природи пандемій тощо. Це може становити довгострокову загрозу політичній та економічній стабільності демократичних країн, посилюючи популістські рухи та практику «простих рішень». Нерідко професійні та повсякденні процеси переходять в онлайн. Цьому сприяла і пандемія COVID-19. Незважаючи на це, правове регулювання прав людини в онлайн просторі є недосконалим, а саме поняття «цифрові права» є частиною широкої дискусії. Все більше держав розглядають цифрові права як складову загальних прав людини, а доступ до мережі інтернет – як одне з базових таких прав. Забезпечення доступності мережі, спроможності громадян користуватись нею вільно та безпечно залишаються важливим елементом розвитку та безпеки сучасних держав.

Національні виклики та загрози

1. Інформаційно-психологічний вплив на населення з боку зарубіжних країн. Російська Федерація, спеціальні служби інших іноземних держав проводять свої спеціальні інформаційні операції протягом тривалого часу і більшість з них спрямовані на ліквідацію української державності та знищення української ідентичності. Відбувається провокування екстремістських проявів, підживлення панічних настроїв, загострення і дестабілізація суспільно-політичної та соціально-економічної ситуації, розпалювання міжетнічних і міжконфесійних конфліктів в Україні. Ця діяльність не лише не послаблюється,

а набирає сили, включаючи в це все більш широкі міжнародні зусилля Російської Федерації із легітимізації спроби анексії Автономної Республіки Крим та міста Севастополь, заперечення своєї участі у війні на Сході України та посилення адвокаційної компанії за зняття санкцій, запроваджених у зв'язку з порушенням Російською Федерацією суверенітету і територіальної цілісності України. Задіяння у цьому Російською Федерацією усіх її спроможностей (політичних, інформаційних, економічних, розвідувальних та інших) залишається особливо небезпечним викликом для України.

Недостатня розвиненість національної інформаційної інфраструктури обмежує можливості України ефективно протидіяти інформаційній агресії та проактивно діяти в інформаційній сфері для реалізації національних інтересів України.

2. Інформаційне домінування держави-агресора на тимчасово окупованих територіях

Держава-агресор, використовуючи телерадіоканали та інші засоби розповсюдження інформації має значний вплив на інформаційний простір тимчасово окупованих територій та прилеглих територій. Систематичне недофінансування, архаїчне обладнання передавачів, а також відсутність цілеспрямованої стратегії розвитку та відновлення телерадіомовлення (у тому числі і СХ-мовлення) унеможливорює збільшення інформаційної присутності на тимчасово окупованих територіях, а також у прилеглих регіонах, не дозволяє реалізувати право громадян на доступ до об'єктивної, достовірної та суспільно важливої інформації та безпечний інформаційний простір.

3. Обмежені можливості реагувати на дезінформаційні кампанії.

Деструктивна пропаганда як ззовні, так і всередині України, використовуючи слабкість комунікації, суспільні протиріччя, розпалює ворожнечу, провокує конфлікти, підриває суспільну єдність. Часто для цього застосовуються маніпуляції, емоційне нагнітання та цілісні дезінформаційні кампанії, однак до останнього часу Україна не створила систему реагування, що враховувала б принципи демократичного розвитку, збереження всіх необхідних прав та свобод громадян.

4. Слабка координація протидії зовнішнім та внутрішнім інформаційним загрозам.

Дії органів виконавчої влади в інформаційній площині мають нескоординований характер. В Україні триває процес становлення системи стратегічних комунікацій. Органами державної влади України здійснено низку організаційних та практичних заходів із зміцнення власної інституційної спроможності у сфері стратегічних комунікацій, однак не існує дієвого механізму координації і взаємодії між усіма залученими органами державної влади з протидії загрозам у інформаційній сфері. Зазначене послаблює можливості до розбудови комплексного стратегічного планування інформаційного потоку, здійснення системної комунікативної діяльності Уряду України, об'єднання всіх ключових акторів у сфері інформаційних відносин, суб'єктів формування і реалізації державної політики, формування узгодженого

іміджу всередині держави та за кордоном у довгостроковій перспективі на підтримку цілей національної політики.

5. Проблема унормування медіа відносин

Правила, за якими функціонує український медіапростір від початку незалежності нашої держави, зазнали лише незначних змін після 2014 р. Це унеможливило ефективний розвиток українського медіа ринку, впровадження прозорих правил ведення бізнесу, зменшення залежності засобів масової інформації від їх власників. Проблемою вітчизняного медіа ринку залишається низький рівень професійної підготовки медіа фахівців.

Водночас останнім часом збільшилася кількість злочинів проти журналістів, що позбавляє їх можливості належним чином виконувати обов'язки «сторожового пса» демократичного суспільства.

6. Маніпуляція свідомістю громадян щодо вступу України в ЄС та НАТО

Стратегічний курс України на набуття повноправного членства в Європейському Союзі та Організації Північноатлантичного договору закріплений у Конституції України. У Стратегії національної безпеки України європейська та євроатлантична інтеграція визначена одним з пріоритетів національних інтересів та національної безпеки.

Незважаючи на те, що переважна більшість громадян підтримують реалізацію європейського та євроатлантичного курсу України, здійснюються заходи щодо маніпуляції інформації, зокрема поширення існуючих міфів та стереотипів щодо ЄС і НАТО та майбутнього членства серед усіх категорій громадян, зокрема в осіб, що ухвалюють політичні рішення та реалізують державну політику у сфері євроатлантичної інтеграції.

Брак національної консолідації щодо зовнішньополітичних пріоритетів України ускладнює проведення реформ, послаблює національну єдність, негативно впливає на загальну суспільно-політичну ситуацію.

7. Забезпечення інформаційних потреб на місцевому рівні залишається вкрай незадовільною через низьку спроможність забезпечення населення якісними і недорогими послугами з доступу до Інтернету, що набуло нових викликів на тлі обмежувальних заходів, пов'язаних з пандемією COVID-19. Альтернативні джерела споживання інформації місцевого рівня, як от місцеві друковані часописи, зазвичай відрізняються вкрай низьким фаховим рівнем журналістики та політичною заангажованістю від місцевих еліт.

8. Недостатній рівень інформаційної культури, медіаграмотності населення

Хоча медіаграмотність є одним з пріоритетів державної інформаційної політики та численних зусиль громадянського суспільства, але цій діяльності не вистачає системності, охоплення різних цільових аудиторій та достатньої кількості фахівців. Це уможливило маніпулювання громадською думкою, проведення стрімких деструктивних інформаційно-психологічних операцій, призводить до безвідповідального поширення й використання медіа контенту та зниження якості інформаційного продукту.

Цифрові трансформації усіх сфер суспільного життя завдяки подальшому розвитку Інтернет технологій забезпечують вільне й неконтрольоване переміщення інформаційного потоку у рамках глобального інформаційного простору та призводять до потенційних та реальних загроз інформаційній безпеці України.

III. Стратегічні напрями та цілі Стратегії

Передбачається, що **стримування, стійкість та взаємодія** є основними напрямками забезпечення інформаційної безпеки України. Вони реалізуються через виконання таких стратегічних цілей та завдань:

Стратегічна ціль №1. Протидія дезінформації, маніпулятивній інформації, а також інформаційним операціям та атакам іноземних країн, спрямованим на повалення конституційного ладу, порушення територіальної цілісності України, пропаганди війни, насильства, жорстокості, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, вчинення терористичних актів, посягання на права і свободи людини. Україна реалізовуватиме зазначену ціль шляхом виконання наступних завдань:

1) створення системи протидії дезінформації та маніпулятивній інформації, а також інформаційним операціям та атакам. Робота системи протидії дезінформації буде спрямована на запобігання, ефективне виявлення інформаційних загроз й реагування на них, а також на протидію таким загрозам зі сторони держави та суспільства;

2) в Україні буде створена система раннього виявлення, прогнозування та попередження гібридних загроз. Враховуючи багатовимірну природу спеціальних заходів впливу з метою виявлення таких та інших активних заходів на якомога ранніх стадіях, необхідно забезпечити міжвідомчу взаємодію по здійсненню моніторингу проявів, що мають ознаки таких заходів, спільному їх аналізу з метою визначення та розкриття замислів таких операцій;

3) перегляд та вдосконалення законодавства України щодо відповідальності за поширення дезінформації для збільшення ефективності впливу на державу-агресора і мінімізації шкоди для своїх національних інформаційних інтересів;

4) перегляд та вдосконалення законодавства України щодо правового регулювання виявлення, фіксації, обмеження доступу та/або видалення з інформаційного простору незаконної інформації, розміщеної в українському сегменті мережі Інтернет;

5) удосконалення нормативно-правової бази у сфері інформаційної політики держави, яка б визначала взаємодію силових структур України з органами місцевого самоврядування, державними органами та громадськими інституціями;

6) унеможливлення вільного обігу інформаційної продукції (друкованої та електронної), що містить пропаганду війни, національної і релігійної ворожнечі,

зміни конституційного ладу насильницьким шляхом або порушення суверенітету і територіальної цілісності України, провокує масові заворушення;

7) продовження захисту національної безпеки України в інформаційній сфері шляхом обмеження в Україні публічного використання, зокрема трансляції телерадіоорганізаціями, трансляції в кінотеатрах тощо, аудіовізуального продукту, який шкодить національній безпеці України, в тому числі пропагує збройні формування та будь які інші силові структури держави-агресора, а також обмеження гастрольної діяльності за участю діячів культури і мистецтв, які є громадянами інших країн і публічно підтримують агресію проти України;

8) унеможливлення проведення представниками країни-агресора заходів, спрямованих на поширення деструктивної пропаганди й підриву іміджу української держави.

Стратегічна ціль № 2. Забезпечення всебічного розвитку української культури та формування загальнонаціональної ідентичності. Україна реалізовуватиме зазначену ціль шляхом виконання наступних завдань:

1) забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України;

2) стимулювання розвитку українського кінематографа та теле- і радіо продукції, зокрема у співпраці з європейськими державами;

3) створення умов для розвитку кінематографу, теле- і радіопродукції, розрахованої на дитячу аудиторію;

4) підтримка вітчизняного книговидання;

5) створення умов для консолідації українського суспільства;

6) сприяння вільному розвитку, використанню і захисту мов національних меншин та вивченню мов міжнародного спілкування;

7) зміцнення інформаційних зв'язків з українськими діаспорами, що сприятиме збереженню її етнокультурної ідентичності;

8) посилення соціогуманітарної складової внутрішньої політики України, розробка та впровадження цілісної системи соціогуманітарних технологій для формування й підтримки почуття колективної самоповаги громадян України до себе, для розвитку у них суб'єктності, патріотизму, критичного мислення, українознавчої компетентності, які є важливою базою для конституювання позитивної національної ідентичності;

9) підвищення рівня довіри у населення до державних інституцій та правоохоронних органів.

Стратегічна ціль № 3. Підвищення рівня медіакультури та медіаграмотності суспільства. Українське суспільство має бути захищене від деструктивного впливу дезінформації й маніпулятивної інформації, а медіа середовище - бути соціально відповідальним і функціонувати стабільно. За таких умов українське суспільство зможе більш ефективно протистояти державі-агресору та залишатися стійким перед широким спектром загроз, зокрема в

інформаційній сфері. Україна реалізовуватиме зазначену ціль шляхом виконання наступних завдань:

1) підготовка та проведення просвітницької кампанії з медіаграмотності, що включатиме такі компоненти як розвиток критичного мислення, навички перевірки фактів і визначення маніпуляційних технік, ознайомлення з найпоширенішими порушеннями прав людини із застосуванням інтернет-технологій тощо;

2) створення сприятливих умов для здійснення саморегулювання у сфері медіа;

3) створення сприятливих умов для підвищення рівня професійної підготовки медіа фахівців;

4) удосконалення законодавства України у сфері реклами у бік лібералізації в обмін на більш жорстку відповідальність за трансляцію прихованої реклами, «джинси» тощо;

5) стимулювання розвитку соціально відповідального бізнесу у сфері медіа.

Стратегічна ціль № 4. Забезпечення дотримання конституційних прав особи на свободу вираження та захист приватного життя, захист прав журналістів і протидія поширенню незаконного контенту. Обов'язком України є забезпечення прав осіб на збирання, зберігання, використання та поширення інформації, на захист приватного життя, задоволення їх потреб у доступі до достовірної та об'єктивної інформації, гарантування безпеки журналістів під час виконання їх професійних обов'язків, а також протидія поширенню незаконного контенту. Україна реалізовуватиме зазначену ціль шляхом виконання наступних завдань:

1) удосконалення законодавства України про захист права на доступ до публічної інформації, узгодить положення нормативно-правових актів України з нормами міжнародних актів, обов'язковими для виконання Україною;

2) удосконалення законодавства України про захист персональних даних, узгодить положення нормативно-правових актів України з нормами міжнародних актів, обов'язковими для виконання Україною;

3) удосконалення законодавства України, що регулює питання правового статусу журналістів, провадження ними своєї професійної діяльності, відповідальності за правопорушення, вчинені проти журналістів, членів їх родин та майна, а також за перешкоджання їх професійній діяльності;

4) здійснення постійного моніторингу дотримання прав і свобод журналістів, а також інших осіб, які поширюють суспільно необхідну інформацію, висвітлюють ситуацію та події на тимчасово окупованих територіях України;

5) збирання, накопичення, систематизація, аналіз, оцінювання інформації про дотримання прав і свобод журналістів, а також інших осіб, які поширюють суспільно необхідну інформацію, висвітлюють ситуацію та події на тимчасово окупованих територіях України з метою фіксації порушень прав осіб на

тимчасово окупованих територіях України й оперативного реагування органами державної влади на дії чи бездіяльність держави-агресора;

б) удосконалення механізму реалізації зобов'язань України в межах Європейської конвенції про транскордонне телебачення щодо держав, які не є підписантами зазначеної Конвенції;

7) захист інформаційного простору України від незаконного контенту.

Стратегічна ціль № 5. Інформаційна реінтеграція мешканців тимчасово окупованих територій до загальноукраїнського інформаційного простору. Одним з основних напрямів внутрішньополітичної діяльності держави є захист прав, свобод і законних інтересів своїх громадян на тимчасово окупованих територіях, реалізація ініціатив щодо реінтеграції цих територій, а також захист прав і свобод осіб, що належать до кримськотатарського народу, караїмів і кримчаків. Невід'ємною складовою цього напрямку є інформаційна реінтеграція мешканців окупованих територій та відновлення їх права на отримання неупередженої та достовірної інформації, а також інформації, що дозволяє їм утримувати зв'язок з Україною. Україна реалізовуватиме зазначену ціль шляхом виконання наступних завдань:

1) утвердження в українському та міжнародному інформаційному просторі стратегічних наративів обов'язкового і безумовного відновлення територіальної цілісності України;

2) формування розуміння у закордонних аудиторій статусу тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим та міста Севастополя (невизнання спроби анексії Російською Федерацією Автономної Республіки Крим та міста Севастополя), а також окремих районів Донецької та Луганської областей (невизнання «громадянської війни»);

3) створення умов для задоволення потреб населення тимчасово окупованих територій в об'єктивній, оперативній і достовірній інформації шляхом забезпечення стабільного функціонування національного телебачення та радіомовлення на тимчасово окупованих територіях, на територіях, які розташовані на лінії зіткнення, а також на територіях, які межують із тимчасово окупованою територією Автономної Республіки Крим;

4) збільшення частки та якості українського інформаційного продукту та його поширення на тимчасово окуповані території, на території, які розташовані на лінії зіткнення, а також на території, які межують із тимчасово окупованою територією Автономної Республіки Крим;

5) розширення зони наземного ефірного мовлення українських телерадіокомпаній з територій, прилеглих до тимчасово окупованих територій, а також через супутник і інші канали постачання сигналу;

б) інформування громадян України, мешканців окупованих територій, іноземців та осіб без громадянства про ситуацію на тимчасово окупованих територіях, дії України стосовно реінтеграції цих територій до складу України;

7) систематичне інформування мешканців тимчасово окупованих територій України та прилеглих до них територій України про шкоду завдану тимчасовою окупацією;

8) спростування ідеологем радянської та сучасної російської історіографії щодо минулого та сучасного України та її тимчасово окупованих територій, що поширюються в українських та іноземних засобах масової інформації та інших інформаційних продуктах;

9) налагодження зворотного зв'язку з мешканцями тимчасово окупованої території України;

10) зміцнення почуття спільності між громадянами України, які проживають на тимчасово окупованих територіях, прилеглих до них територіях, а також громадянами України, які проживають в інших регіонах України;

11) формування у мешканців тимчасово окупованих територій розуміння невідворотності відновлення територіальної цілісності України та розуміння майбутнього цих територій в складі України, відсутності сприйняття процесу відновлення територіальної цілісності як загрози для себе, розуміння політики України на період тимчасової окупації та потреби використання тих можливостей, які надає Україна своїм громадянам, які проживають на тимчасово окупованій території;

12) забезпечення громадянами України підтримки відновлення територіальної цілісності України, розуміння політики України щодо звільнення тимчасово окупованих територій та реінтеграції їх мешканців, необхідності захисту і повноцінної реалізації національно-культурних, соціальних та політичних прав громадян України, зокрема корінних народів та національних меншин, які проживають на тимчасово окупованій території України.

Стратегічна ціль № 6. Створення та подальший розвиток системи кризових комунікацій. Основною метою створення та розвитку системи кризових комунікацій є гарантування ефективної інформаційної взаємодії та діалогу між державою, органами місцевого самоврядування та суспільством з питань, що стосуються кризових ситуацій. Україна реалізовуватиме зазначену ціль шляхом виконання наступних завдань:

1) визначення системи взаємодії із реагування на кризову ситуацію, пост-кризову комунікацію, попередження настання кризи шляхом аналізу передумов кризи та криз, що мали місце в минулому;

2) налагодження ефективної взаємодії між вищими органами влади, центральними органами виконавчої влади та обласними державними адміністраціями з метою вироблення представниками держави єдиної позиції з питань, що виникають в кризову ситуацію та пост кризовий період;

3) налагодження ефективної взаємодії між представниками держави та громадськістю шляхом забезпечення системного діалогу між органами державної виконавчої влади та засобами масової інформації, журналістами, представниками нових медіа з питань, що виникають в кризову ситуацію та пост кризовий період.

Стратегічна ціль № 7. Розвиток та утвердження позитивного іміджу України та українців, інформаційне сприяння просуванню інтересів держави у світі. Ефективна побудова своєї міжнародної інформаційної діяльності дозволить нашій державі здійснювати проактивні інформаційні заходи, інформувати світову спільноту про події в Україні та на її тимчасово окупованих територіях, прогрес у реформах та позитивні внутрішні зміни в країні, попри наявну збройну агресію проти України, про ключові рішення органів державної влади щодо стратегічних питань розвитку держави, що сприятиме кращому розумінню міжнародними партнерами внутрішньої і зовнішньої політики нашої держави, забезпечить міжнародну підтримку та покращить імідж України як надійного і передбачуваного партнера. Україна реалізовуватиме зазначену ціль шляхом виконання наступних завдань:

1) забезпечення стабільного функціонування системи іномовлення України шляхом створення та поширення інформаційного продукту каналами супутникового, ефірного наземного аналогового і цифрового мовлення, мовлення в кабельних мережах за межами України, зокрема англійською, російською та іншими мовами;

2) створення в системі іномовлення та забезпечення функціонування служби державного радіомовлення на зарубіжні країни;

3) забезпечення присутності програм вітчизняних телекомпаній у багатоканальних мережах інших держав шляхом сприяння створенню загальнонаціональними телеканалами супутникових іноземних версій (з урахуванням мови країн розповсюдження) для поширення програм за межами України;

4) забезпечення інформування світової спільноти про події в Україні та донесення офіційної позиції України до представників іноземних держав і засобів масової інформації;

5) використання національного бренду «Ukraine Now» з метою популяризації та просування України у світі;

6) розробка та поширення позитивних наративів та інформаційних кампаній за кордоном, які б сприяли підвищенню рівня впізнаваності та кращому розумінню України серед іноземних аудиторій, а також утверджували імідж України як демократичної європейської країни, яка рухається до повноправного членства в ЄС та НАТО, є невід'ємною частиною європейського політичного, економічного, культурного, освітнього та інформаційного простору, бере участь у вирішенні глобальних проблем і ділиться досвідом у сферах, що є актуальними для міжнародної спільноти.

Стратегічна ціль № 8. Розвиток інформаційного суспільства та підвищення рівня культури діалогу.

Україна реалізовуватиме зазначену ціль шляхом виконання наступних завдань:

1) публічне обговорення актуальних проблем суспільного розвитку;

2) розбудова державним оператором національної цифрової мережі телевізійного мовлення, розвиток і модернізація мережі середньохвильового радіомовлення Національної суспільної телерадіокомпанії України та відновлення трансляції радіопрограм у цій мережі;

3) забезпечення належного фінансування суспільного мовника;

4) забезпечення стабільного функціонування національного телебачення та радіомовлення на території України, у першу чергу її прикордонних регіонів, і поширення на них українського інформаційного контенту;

5) сприяння у створенні системи мовлення територіальних громад, що забезпечуватиме розширення комунікативних можливостей та зниження конфліктності всередині громад, забезпечення їх інформування;

6) стимулювання інновацій та забезпечення всебічного розвитку й захисту національної інформаційної інфраструктури, у тому числі її телекомунікаційної складової, як сукупності різноманітних інформаційних (автоматизованих) систем, інформаційних ресурсів, телекомунікаційних (електронних комунікаційних) мереж, засобів комунікацій і управління інформаційними потоками, а також організаційно-технічних структур, механізмів, що забезпечують їх функціонування;

7) визначення механізмів регулювання роботи підприємств телекомунікацій, поліграфічних підприємств, видавництв, телерадіоорганізацій, телерадіоцентрів та інших підприємств, установ, організацій, закладів культури та засобів масової інформації, а також використання місцевих радіостанцій, телевізійних студій та друкарень для військових потреб і проведення роз'яснювальної роботи серед військ та населення; заборони роботи приймально-передавальних радіостанцій особистого та колективного користування і передачі інформації через комп'ютерні мережі, унеможливлення вільного обігу інформаційної продукції, що містить пропаганду війни, національної і релігійної ворожнечі, формування захищеного суспільства від деструктивного впливу дезінформації та маніпулятивної інформації в інформаційному просторі України, а також в умовах запровадження правового режиму воєнного стану;

8) підтримка академічних та аналітичних досліджень в інформаційній сфері, зокрема, з вивчення впливу онлайн-контенту нових засобів масової інформації на суспільство.

IV. Механізми реалізації визначеної мети та завдань

Рада національної безпеки і оборони України відповідно до Конституції України та у встановленому законом порядку має здійснювати координацію діяльності органів виконавчої влади щодо забезпечення національної безпеки в інформаційній сфері.

Кабінет Міністрів України забезпечуватиме формування та реалізацію інформаційної політики держави, фінансування програм, пов'язаних з

інформаційною безпекою, спрямовуватиме і координуватиме роботу міністерств, інших органів виконавчої влади у цій сфері.

Служба безпеки України у межах компетенції має здійснювати:

моніторинг спеціальними методами і способами вітчизняних та іноземних засобів масової інформації та мережі Інтернет з метою виявлення загроз національній безпеці України в інформаційній сфері;

протидію проведенню проти України спеціальних інформаційних операцій, спрямованих на підрив конституційного ладу, порушення суверенітету і територіальної цілісності України, загострення суспільно-політичної та соціально-економічної ситуацій.

Розвідувальні органи України у процесі здійснення розвідувальної діяльності мають сприяти реалізації та захисту національних інтересів України в інформаційній сфері за кордоном, протидіяти зовнішнім загрозам інформаційній безпеці держави.

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення, відповідно до компетенції, братиме участь у забезпеченні захисту українського інформаційного простору від пропагандистської аудіовізуальної продукції держави-агресора, сприятиме розповсюдженню українського телерадіомовлення на тимчасово окупованих територіях України шляхом видачі телерадіоорганізаціям дозволів на тимчасове мовлення.

Органи виконавчої влади у взаємодії з органами місцевого самоврядування та інститутами громадянського суспільства забезпечують реалізацію Стратегії згідно з планом заходів, який затверджується Кабінетом Міністрів України.

Нормативно-правове забезпечення реалізації цієї Стратегії здійснюватиметься шляхом системного перегляду та внесення змін до відповідних законодавчих та інших нормативно-правових актів у цій сфері.

V. Очікувані результати

Очікуваними результатами реалізації Стратегії є:

- захищений інформаційний простір;
- ефективна робота системи кризових комунікацій;
- здійснюється ефективна протидія поширенню незаконного контенту;
- забезпечується сталий процес реінтеграції мешканців тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, Донецької та Луганської областей до інформаційного простору України;
- покращений імідж України на міжнародній арені;
- рівень медіакультури та медіаграмотності населення є суттєво вищим;
- конституційні права особи на свободу вираження та захист приватного життя дотримані, права журналістів захищені;
- сформована загальнонаціональна ідентичність.
